

Fríblað
Your Free Copy

REYKJAVÍKUR
ART MUSEUM
LISTASAFN
HAFNARHÚS

2024

Safnaverðlaunin 2024

Listasafn Reykjavíkur hlaut Safnaverðlaunin 2024 fyrir framsækna miðlun. Í rökstuðningi dómnefndar er sérstaklega bent á verkefni þar sem aðgengi og inngilding eru höfð að leiðarljósi en einnig verkefni sem unnin voru á árinu 2023, þegar því var fagnað að 50 ár voru liðin frá opnun Kjarvalsstaða, en þá var áhersla á safneignina og almenna vitund um tilvist hennar og innihald. Við efndum til almennrar kosningar um það hvaða verk skyldi sýna í safninu, unnum að sjónvarpsþáttaröð um myndlist með RÚV og fengum ýmsa óvænta samstarfsaðila til að vinna sýningar, svo eitthvað sé nefnt.

Við erum þakklát fyrir það að valnefndin kom auga á mikilvægi verkefnanna sem liggja til grundvallar viðurkenningunni. Það hefur verið okkur kappsmál að efla miðlunarstarf og upplýsingagjöf, rækta nærsamfélagið og huga

að öllu viðmóti við gesti allt frá því að sett var ný stefna fyrir safnið í ársbyrjun 2017. Þar eru sett fram markmið um öfluga miðlun og góða þjónustu í viðum skilningi þannig að heim-sókn í safnhúsin sé jákvæð bæði hvað varðar samskipti og umhverfi. Leitast er við að tvinna saman sýningar, rannsóknir, fræðslu, fyrir-lestra og aðra viðburði með það að markmiði að vera upplýsandi vettvangur skapandi um-ræðu sem örvar áhuga á myndlist og hlutverki hennar í samfélaginu.

Á Listasafni Reykjavíkur viljum við leggja áherslu á að nálgast gesti af áhuga og virðingu í þeirri bjargföstu trú að við eigum erindi og að viðfangsefni safnsins skipti máli. Okkar starf er drifið áfram af óbilandi trú á að myndlist eigi erindi við fólk og safnið sé kjörinn vettvangur til að hafa áhrif á menn og málefni, einstaklinga jafnt sem samfélagsgerðina sjálfa. Ef við trúum

því að listin endurspegli mikilvægar hugmyndir á ólíkum tímum og að verk listamanna geti haft áhrif á líf og lífsgæði manna – má líta á safnið sem ensím eða hvata til að þessi áhrif verði meiri og auðgi samfélagið.

Á íslenskum söfnum starfar hópur hug-myndaríks fólks, sérfræðinga á ólíkum svið-um, sem hika ekki við að hrinda í framkvæmd metnaðarfullum verkefnum.

Ólöf Kristín Sigurðardóttir
Safnstjóri
Listasafn Reykjavíkur

LISTASAFN
REYKJAVÍKUR

The Icelandic Museum Award 2024

Reykjavík Art Museum was awarded The Icelandic Museum Award 2024 for progressive dissemination. In their rationale, the judging panel's specifically points to projects that focus on accessibility and inclusion, but also projects created in 2023, when we celebrated Kjarvalsstaðir' s 50th anniversary, with a focus on the museum collection and public awareness of its existence and content. We held a public poll on which works people wanted to see displayed, created a TV series on art with the National Broadcasting Agency, and got various unexpected collaborators to install exhibitions, to name a few things.

We are grateful that the judging panel recognised the importance of these projects. It has been a matter of great importance to us to increase communication and information work, nurture the local community and take

great care in our attitude towards visitors ever since a new museum policy was implemented at the start of 2017. There, we set forward goals regarding powerful dissemination and quality service in the widest sense, making the museum visit a positive experience regarding both the environment and interaction with staff. We seek to interweave exhibition, research, education, lectures and other events with an aim of being an informative scene of creative dialogue, increasing interest in the arts and their role in the community.

At Reykjavík Art Museum, we want to approach our visitors with interest and respect in our belief that we have something to offer and that our work matters. Our work is driven by an unwavering belief that art is relevant to people and the museum is the ideal setting to influence people and issues, individuals as well

as the community structure. If we believe that art reflects important ideas at different times and that artwork can influence people's lives and quality of life – the museum may be viewed as an enzyme to increase this influence and enrichen the community.

Icelandic museums have imaginative staff, experts in various fields, that do not hesitate to produce ambitious projects.

Ólöf Kristín Sigurðardóttir
Museum Director
Reykjavík Art Museum

Stoltir verðlaunahafar Proud award winners. Mynd Photo Kristín Pétursdóttir

REYKJAVÍKUR
ART MUSEUM

Eins konar heimsendailmur

Í þremur sölum Listasafns Reykjavíkur sýnir listamaðurinn Jón Þór Birgisson innsetningar sem reyna á fleiri skilningarvit en sjónina. Jónsa, sem flestir þekkja úr Sigur Rós, er fleira til lista lagt en tónlist. Hann hefur undanfarin ár unnið þvert á listmiðla en hann sækir innblástur til náttúrunnar og flæðis líkamans. Heimar hans, bjartir eða myrkir, eru fullir af hljóði og ilmi, reykt og mistri.

Eins konar heimsendailmur

Jónsi hefur í nógu að snúast í safninu en gefur sér tíma fyrir blaðamann. Hann byrjar á að leiða hann í gegnum sali safnsins; fyrst um stóra salinn á neðri hæðinni og Jónsi útskýrir verkið.

„Hérna verða fimmtíu hátalarar á veggjum og myrkur inni, en smá ljós. Ég legg áherslu á röddina og hér verður mistur og ilmur í loftinu. Eins konar heimsendailmur, hvað sem það þýðir,” segir Jónsi og hlær.

Ertu með þessum verkum að taka tónlistina á annað plan?

„Í rauninni; tónlistin vekur mikil hughrif og hreyfir við manni. Þetta eru allt hljóðinnsetningar en maður sér líka eitthvað og lyktar af einhverju. Ég vil virkja önnur skynfæri en vanalega,” segir hann og segist vilja bjóða upp á marglaga upplifun.

„Mig langar að láta fólk finna fyrir einhverju,” segir hann og bætir við að ekki margir noti lykt í innsetningum.

„Bæði tónlist og lykt eru ósýnileg en hreyfa samt við manni. Lykt er svo sterkt skynfæri en svolítið óránsakað og það er gaman að leika sér með það. Lykt getur vakið alls kyns minningar,” segir hann. Lyktarskyn hans sjálfs hafi

þróast mikið með árunum í gegnum allt grúskið og tilraunirnar.

„Þetta er eins og með sönginn; maður þjálfast hægt og rólega og verður svo betri og betri. Ég hef sungið í fjörutíu ár og verð alltaf betri, þótt ég líti ekki á mig sem söngvara.”

Jónsi sækir innblástur til náttúrunnar sem hann segir koma sterkt fram í verkum sínum. Við ræðum verkið hans í Listasafni Reykjavíkur, Flóð.

„Flóð gerði ég fyrst fyrir safn í Seattle, en þegar ég vann verkið uppgötvaði ég að Seattle og Reykjavík eru eins konar systraborgir. Við eigum vonda veðrið og sjóinn sameiginlegan og smátt og smátt varð þetta að meiri dómsdagsspá. Verkið er um stóru ölduna sem kemur og tekur okkur burt einn daginn.”

Er þetta flóðið sem á að tortíma mannkyni, eins konar Nóaflóð?

„Já, þetta er mjög uppörvandi,” segir hann og hlær.

„En í leiðinni mjög friðsælt og fallett þótt þetta sé dómsdagsspá.”

Að hreyfa við sjálfum sér og öðrum

Ertu mikið að velta fyrir þér dauða og heimsendi?

„Ég er ekkert heltekinn af því en þegar maður eldist sér maður að lífið er rosalega stutt,” segir Jónsi og segir endalausar hörmungarfréttir blasa við, bæði á fréttasíðum og samfélagsmiðlum.

„Allt sem er að herja á heiminn núna, eins og loftslagsbreytingar, er eitthvað sem maður upplifir í rauntíma en enginn gerir neitt. Maður

upplifir bjargarleysi. Það er svolítið allt að fara til fjandans og við horfum öll á það hægt og rólega,” segir hann og bætir við að þessar þælingar allar tengist verkinu *Flóði*.

Á efri hæðinni verða annars konar verk þar sem ljós mun leika stórt hlutverk.

„Þar verður risastór þunglyndislampi, sá stærsti í heimi, og eins verður hljóð sem er í takt við ljósið,” segir hann og segist þekkja skammdegisþunglyndi af eigin raun, sem var þá að einhverju leyti kveikjan að verkinu.

Að ganga þar inn er eins og að fara í sólarlampa, nema mun ýktara, að hans sögn.

Koma þá allir glaðari út?

„Já, og tanaðri líka!” segir hann og skellir upp úr.

„Fyrst ferðu og skoðar Flóðið og upplifir heimsendi og svo ferðu upp og hressir þig við,” segir hann kíminn.

Að öllu gamni slepptu vill Jónsi bara skapa og kannski í leiðinni hafa áhrif.

„Ég get vonandi notað mína sköpun í eitthvað jákvætt. Það er það sem ég hef upp á að bjóða og kann og get. Ég vil fyrst og fremst hreyfa við sjálfum mér og ef það hefur áhrif á aðra er það bara frábært.”

Birt með góðfúslegu leyfi Ásdísar Ásgeirsdóttur blaðamanns og er styttri útgáfa af ítarlegu viðtali sem birt var í *Sunnudagsblaði Morgunblaðsins* 1. júní 2024.

Jónsi (Jón Þór Birgisson). Ljósmynd Photo Morgunblaðið/Arnþór Birgisson

REYKJAVÍK
TAFENARH
ASAFN

Some kind of an apocalyptic scent

01.06.–
22.09.2024
Jónsi
Flóð

Sýningarstjóri
Curator
Markús Þór
Andrésson

In three exhibition halls in Reykjavík Art Museum, artist Jón Þór Birgisson displays installations that appeal to more senses than just your vision. Jónsi, whom most people know from the band Sigur Rós, has talents beyond creating music. In recent years, he has worked across many art media, but his inspiration comes from nature and the flow of the body. His worlds, bright and dark, are full of sound and smell, smoke and mist.

A Scent for the End of the World

Jónsi is busy in the museum but takes time to talk to a journalist. He starts by leading him around the exhibition, first through the large hall on the ground floor, explaining the work.

“There will be fifty speakers on the walls, dark inside with just a bit of light. I focus on the voice, it will be hazy inside and a scent in the air. Some kind of an apocalyptic scent, whatever that means,” Jónsi says, laughing.

With these works, are you trying to take your music to the next level?

“Actually, yes; the music creates frisson and moves you. These are all sound installations, but you can also see, and smell, something. I want to activate different senses from those we normally use,” he says and adds that he wants the experience to be multilayered.

“I want people to feel something,” he says and claims that not many artists use scents in their installations.

“Both music and smell are invisible and yet they move you. Smell is such a strong sensory organ, but largely unexplored, you can have great fun with it. A scent can evoke all sorts of memories.” Jónsi adds that his sense of smell has evolved greatly through the years, with his studies and experiments.

“This is similar to singing, you gradually gain experience and become better. I have been singing for forty years and keep improving, although I don’t see myself as a singer.”

Jónsi is inspired by nature, which he says is a strong force in his works. We discuss his work in Reykjavík Art Museum, Flood.

“I first created Flood for a museum in Seattle, but during the process I discovered that Seattle and Reykjavík have a lot in common, such as the bad weather and the sea. Gradually, this became more of a doomsday prophecy. The work describes that big wave that will come and sweep us all away one day.”

Is this the flood that destroys mankind, similar to Noah’s Flood?

“Yes, this is really uplifting,” Jónsi says and laughs. “But it’s also very serene and beautiful, even if it predicts the apocalypse.”

Stirring Yourself and Others

Do you think about death and the end of the world a lot?

“I am not obsessed by it, but as you get older you realise how short life is,” Jónsi says and adds that there is endless disaster news everywhere, in the news and on social media.

“Everything that prays on the world now, like climate change, is something we experience in real-time, but nobody does anything. You feel helpless. Everything is kind of going to shit and we all watch it happen,” he says, adding that these thoughts are all connected to the work *Flood*.

The museum’s second floor has a different kind of work, where light plays a big part.

“There will be an enormous anti-depression lamp, the largest in the world, and also sound in

sync with the light,” he says and claims to know winter depression on his own skin, and that it sort of inspired this work.

Entering the space is like entering a tanning lamp, except more extreme, according to Jónsi.

Will everybody come out happier than they went in?

“Yes, and also more tanned,” he says and laughs. “Fyrst you go and look at the Flood and experience the end of the world, and then you go upstairs to cheer you up,” he adds amused.

Jokes aside, Jónsi just wants to create and maybe influence people.

“Maybe I can use my creation for something positive. This is what I have to offer, what I know and can do. Firstly, I want to stir myself, and if I can stir anyone else, that’s just great.”

Printed with the permission of journalist Ásdís Ásgeirsdóttir, a shorter version of a detailed interview in Morgunblaðið 1 June 2024.

Jónsi, *Flóð* (2023). Mynd Photo Vlgfús Birgisson

ART MUSEUM
LISTAS
HÚS
IKUR

Umhverfis Ísland með 100 listamönnum

Í vestursal Kjarvalsstaða verður opnuð sýningin *Áttahagamálfarið* þar sem sýnd eru málverk eftir eitt hundrað listamenn víðsvegar að af landinu. Sýningin stendur frá 22. júní fram til 6. október.

Sýning á áttahagamálfverkum í vestursal Kjarvalsstaða er rannsóknarverkefni um jaðar íslenskrar listasögu. Þar hafa jafnt lærðir listamenn sem sjálfmenntað áhugafólk mundað pensilinn og skapað verk í persónulegu samtali við staði og minningar. Hvatinn að baki verkunum byggist fremur á einlægri löngun til að sýna og segja frá, dýpka tengsl, muna og varðveita, en að takast á við strauma og stefnur í listrænu samhengi.

Markús Þór Andrússon sýningarstjóri hefur fundið til eitt hundrað verk af öllu landinu og virkjað einkaaðila, fyrirtæki og söfn til þess að lána listaverk á sýninguna.

Hvernig gekk hringferðin og leitinn að verkunum?

Það kemur í ljós við rannsókn sýningarinnar að við erum mjög rík af listamönnum um allt land. Það má segja að við höfum haft uppi á miklum fjársjóði í góðu samstarfi við einkaaðila, safnara, listasöfn og byggðasöfn. Svo er ótrúlegt hverju hægt er að slá upp á netinu, til dæmis bara með því að leita að orðasamböndum dúkka upp minningargreinar um fólk sem „hafði listrænt auga“, „málaði áttahaga sína“ eða „skildi eftir sig listaverk“. Á sýningunni eru verk frá því snemma á ferli vel þekktra listamanna sem eru að stíga sín fyrstu skref, en líka verk listamanna sem

unnu alla tíð sem slíkir en áttu kannski ekki upp á pallborðið og hafa fallið í skuggann af öðrum. Loks eru verk sjálflærðra listamanna sem taka það upp hjá sjálfum sér að mála, stundum á efri árum, með eða án tilsagnar annarra. Þarna eru sannkallaðar „hetjur í héraði“ eða bæjarlistamenn, en líka einfarar og fólk sem var utanveltu.

Er það rauður þráður í verkunum að listamennirnir séu haldnir heimþrá og máli bernskustöðvar sínar?

Á þessari sýningu eru eingöngu verk sem listafólkið sjálft málaði af eigin heimahögum. Svo er til heill hellingur af myndum sem hafa verið pantaðar af ýmsum málurum á sínum tíma af íbúum sem vildu eiga málverk til minningar um eigin æskustöðvar – já, eða voru gefnar í tækifærisgjafir. Þegar maður veit að málari er að mála eigin áttahaga veit maður að þar að baki er mikil tenging, ást og virðing. Það gefur þessum verkum sérstakt gildi. Maður verður þess áskynja að gæði verkanna felast ekki endilega í útliti eða málunartækni, það er miklu fremur einhvers konar ljúfsár taug eða einlægni sem máli skiptir. Ég hef ekki rekist á áttahagamálfverk einhvers sem greinilega þoldi illa við á þeim stað sem er málaður, en það er misjafnt hvað er dregið fram í náttúru, landslagi, sögu eða menningu þessara staða.

Í verkunum er varðveitt saga ólíkra einstaklinga, en á sýningunni eru verk eftir eitt hundrað manns hvaðanæva að af landinu. Um leið segja þau sögu einsleits samfélags sem deilir áþekktum örlögum á tímum samfélagsbreytinga.

Á tuttugustu öld fluttist fólk af bæjum í þéttbýli – og frá landsbyggðinni til höfuðborgarinnar. Þessir búferlaflutningar eru samofnir breytingum á sviði menntunar og menningar, verslunar og þjónustu, atvinnu- og efnahagsþróunar, sem og félagslegra tengsla. Áttahagamálfverkin standa eftir eins og tilraun til þess að hægja á þessari framrás, stöðva tímann, fanga eitthvað áður en það verður um seina.

Listamennirnir sem eiga verk á sýningunni:

Ágúst F. Petersen, Áki Guðni Gränz, Ásgrímur Jónsson, Ásta Pálsdóttir, Baldvin Björnsson, Bjarni Guðmundsson, Bjarni Henriksson, Bassi, Bjarni Þór Bjarnason, Brynjólfur Þórðarson, Eggert Guðmundsson, Einar Ingimundarson, Einar Jónsson, Einar Jónsson frá Fossi, Eiríkur K. Jónsson, Elfar Guðni Þórðarson, Elín Pjet. Bjarnason, Elísabet Geirmundsdóttir, listakonan í fjörunni, Erlendur Karl Þórðarson, Eyjólfur J. Eyfells, Finnur Jónsson, Freymóður Jóhannsson, Gísli Jónsson, Gísli Þorsteinsson, Guðmundur Guðmundsson, Erró, Guðmundur Kristjánsson, Guðni Hermansen, Guðrún Laufey Jónsdóttir, Blaka, Gunnar Gunnarsson, Gunnlaugur Blöndal, Gunnlaugur Scheving, Gunnlaugur Stefán Gíslason, Gústav Geir Bollason, Hallbjörg Bjarnadóttir, Helga Erlendsdóttir, Ljósblá, Herbert Sigfússon, Hebbi málari, Hjálmar Stefánsson, Hólmfríður Einarsdóttir, Hreinn Elíasson, Hringur Jóhannesson, Höskuldur Björnsson, Ísleifur Sesseliús Konráðsson, Jakob V. Hafstein, Jóhann Briem, Jóhannes Geir Jónsson, Jóhannes S. Kjarval, Jóhannes Sigfinnsson, Jón Aðalsteinn Stefánsson frá Möðrudal, Jón Engilberts, Jón Gunnarsson, Jón Hróbjartsson, Jón Stefán Sigurjónsson, Brimar, Jón Þorleifsson, Jónas Guðmundsson stýrimaður, Júlíana Sveinsdóttir, Júlíus Axelsson, Karólína Lárusdóttir, Katrín Jósepsdóttir, Kata saumakona, Kristinn Ástgeirsson, Kristinn G. Jóhannsson, Kristinn Pétursson, Kristín Jónsdóttir, Kristín Þorvaldsdóttir, Kristján Davíðsson, Kristján H. Magnússon, Louisa Matthíasdóttir, Matthías Sigfússon, Nína Tryggvadóttir, Ólafur Túbals, Ólöf Birna Blöndal, Óskar Jónsson, Páll Guðmundsson frá Húsafelli, Pálmar Örn Guðmundsson, Rafn Eiríksson, Ríkarður Jónsson, Sigfús Halldórsson, Sigríður Melrós Ólafsdóttir, Sigurður Baldvinsson, Sigurður Einarsson, Sigurður Sigurðsson, Sigurlaug Jónasdóttir, Sjöfn Har, Soffía Þorkelsdóttir, Stefán V. Jónsson, Stórval, Steinþór Eiríksson, Svava Sigríður Gestsdóttir, Svavar Guðnason, Sveinn Björnsson, Sveinn Guðbjarnason, Sveinn Þórarinnsson, Veturliði Gunnarsson, Vilhjálmur Einarsson, „Silfurmaðurinn“, Þorbjörg Halldórsdóttir, Þorvaldur Þorsteinsson, Þóra Jónsdóttir, Þórarinn B. Þorláksson, Þórdís Tryggvadóttir, Þórður Halldórsson frá Dagverðará, Þrándur Þórarinnsson, Þuríður Jakobsdóttir Kvaran og Þuríður Sigurðardóttir, Þura.

KJARVALSSTAÐUR
SÝNINGARSTJÓRI
MARKÚS ÞÓR ANDRÚSSON

Around Iceland with 100 Artists

22.06.–
06.10.2024
Átthaga-
málverkið
Paintings
from Home

Sýningarstjóri
Curator
Markús Þór
Andrésson

The exhibition *Paintings from Home* opens in the west gallery at Kjarvalsstaðir with paintings by one hundred artists from all over the country. The exhibition is open from 22 June until 6 October.

This exhibition of paintings from the painters’ localities is a research project into the periphery of Icelandic art history. Here, both educated and self-taught artists have grabbed the paintbrush and created art in a personal conversation with places and memories. The motivation behind the works is based on a sincere desire to show and tell, to deepen connections, to remember and preserve, rather than taking on trends and styles in artistic context.

Curator Markús Þór Andrésson has selected one hundred artworks from around the country and activated private owners, companies and museums to lend their artwork to this exhibition.

How did you find collecting the works?

When researching for this exhibition, it turns out that we have a lot of artists around the country. We actually discovered great treasures in good collaboration with private collectors, art museums and district museums. It’s also incredible what one can look up online, for example when searching for certain phrases you find obituaries about people who “had an artistic eye”, “painted their home”, or “left behind artworks”. The exhibition has works from early on in the career of well-known artists, when they were starting out, but also paintings by artists who worked as such their whole life but didn’t receive any attention and were overshadowed by others. Finally, there are works by self-taught artists who took to painting, sometimes in their later years, with or without guidance. These are true “local heroes” or town artists, but also loners and outsiders.

Is it a common thread in the works that the artists are homesick and paint their childhood homes?

This exhibition only has works that the artists painted themselves of their own home ground. There is also an abundance of paintings commissioned from various painters by people who wanted to own a painting of their own childhood homes – or they were given as presents. When a painter is painting their own old home, you know there is a lot of connection, love and respect behind it, which gives these painting value. You realise that the quality of the work doesn’t necessarily lie in the technique or the look, but rather in some bittersweet feeling or sincerity. I still haven’t found a painting from home, created by someone who obviously hated the place that they painted, but what is actually shown in the nature, landscape, history and culture of the places varies somewhat.

Jóhannes Sigfinnsson (1896–1980), *Grímsstaðabærinn við Mývatni* (Í eigu Menningarmiðstöðvar Þingeyinga)

The paintings tell the story of different individuals, but there are works by one hundred artists from all over the country. They also convey the story of a homogeneous society sharing a similar fate in times of social change. In the twentieth century, people moved from farms to villages, and from the countryside to the capital. This migration is intertwined with changes in the fields of education and culture, commerce and services, employment and economic development as well as social relations. The *Paintings from Home* remain as an attempt to slow down this progress, to stop time, to capture something before it is too late.

Featured artists in the exhibition are:

Ágúst F. Petersen, Áki Guðni Gränz, Ásgrímur Jónsson, Ásta Pálsdóttir, Baldvin Björnsson, Bjarni Guðmundsson, Bjarni Henriksson, Bassi, Bjarni Þór Bjarnason, Brynjólfur Þórðarson, Eggert Guðmundsson, Einar Ingimundarson, Einar Jónsson, Einar Jónsson frá Fossi, Eiríkur K. Jónsson, Elfar Guðni Þórðarson, Elín Pjet. Bjarnason, Elísabet Geirmundsdóttir, listakonan í fjörunni, Erlendur Karl Þórðarson, Eyjólfur J. Eyfells, Finnur Jónsson, Freymóður Jóhannsson, Gísli Jónsson, Gísli Þorsteinsson, Guðmundur Guðmundsson, Erró, Guðmundur Kristjánsson, Guðni Hermansen, Guðrún Laufey Jónsdóttir, Blaka, Gunnar Gunnarsson, Gunnlaugur Blöndal, Gunnlaugur Scheving, Gunnlaugur Stefán Gíslason, Gústav Geir Bollason, Hallbjörg Bjarnadóttir, Helga Erlendsdóttir, Ljósblá, Herbert Sigfússon, Hebbi málarí, Hjálmar Stefánsson, Hólmfríður Einarisdóttir, Hreinn Elíasson, Hringur

Jóhannesson, Höskuldur Björnsson, Ísleifur Sesselíus Konráðsson, Jakob V. Hafstein, Jóhann Briem, Jóhannes Geir Jónsson, Jóhannes S. Kjarval, Jóhannes Sigfinnsson, Jón Aðalsteinn Stefánsson frá Möðrudal, Jón Engilberts, Jón Gunnarsson, Jón Hróbjartsson, Jón Stefán Sigurjónsson, Brimar, Jón Þorleifsson, Jónas Guðmundsson stýrimaður, Júlíana Sveinsdóttir, Júlíus Axelsson, Karólína Lárusdóttir, Katrín Jósepsdóttir, Kata saumakona, Kristinn Ástgeirsson, Kristinn G. Jóhannsson, Kristinn Pétursson, Kristín Jónsdóttir, Kristín Þorvaldsdóttir, Kristján Davíðsson, Kristján H. Magnússon, Louisa Matthíasdóttir, Matthías Sigfússon, Nína Tryggvadóttir, Ólafur Túbals, Ólöf Birna Blöndal, Óskar Jónsson, Páll Guðmundsson frá Húsafelli, Pálmar Örn Guðmundsson, Rafn Eiríksson, Ríkarður Jónsson, Sigfús Halldórsson, Sigríður Melrós Ólafsdóttir, Sigurður Baldvinsson, Sigurður Einarsson, Sigurður Sigurðsson, Sigurlaug Jónasdóttir, Sjófn Har, Soffía Þorkelsdóttir, Stefán V. Jónsson, Stórval, Steinþór Eiríksson, Svava Sigríður Gestsdóttir, Svavar Guðnason, Sveinn Björnsson, Sveinn Guðbjarnason, Sveinn Þórarinsson, Veturliði Gunnarsson, Vilhjálmur Einarsson, „Silfurmaðurinn“, Þorbjörg Halldórsdóttir, Þorvaldur Þorsteinsson, Þóra Jónsdóttir, Þórarinn B. Þorláksson, Þórdís Tryggvadóttir, Þórður Halldórsson frá Dagverðará, Þrándur Þórarinsson, Þuríður Jakobsdóttir Kvaran and Þuríður Sigurðardóttir, Þura.

Skvaldur, suð, síbylja eða hreinlega murr

Á sýningunni Murr er sjónum beint að jákvæðum birtingarmyndum áráttu. Áráttan getur vissulega verið skrítn eða jafnvel stórunderleg, en fyrst og fremst er hún jákvæður drifkraftur sem knýr listafólkið áfram í leit sinni að einhverju einlægu og einstöku. Einhverju sem kemur djúpt að innan og neitar að hætta fyrr en listamaðurinn leyfir því að flæða út. Listsköpunin veitir ánægju og leiðir þau sífellt í átt að nýjum niðurstöðum, hvort sem það eru formrænar rannsóknir, ósjálf-ráð skrif, orðaleikir eða kerfi, möguleikarnir eru óþrjótandi. Stundum gæti virst sem listamaðurinn sé sífellt að gera það sama, en þegar betur er að gáð eru alltaf einhverjar breytingar yfir tíma. Það er alltaf hægt að gera hlutina aftur, en þó á nýjan hátt.

Á sýningunni Murr sýna 11 ólíkir listamenn verk sín:

Ásgrímur Þórhallsson notar hverja lausa stund til að teikna, jafnvel biðtímann þegar hann er að sinna annarri vinnu, og grípur þá gjarnan í tilfallandi efni sem hann nýtir til listsköpunar. Verkin dvelja í bilinu milli figúratífra teikninga og ósjálfráðra skrifa, eins konar myndljóð, sem vísa í athöfnina við gerð þeirra frekar en að bera með sér tiltekna merkingu.

Bjarni Þórarinnsson byggir verk sín á sjálf-sköpuðu hugmyndakerfi sem nefnist Sjónháttافرæði. Þetta viðamikla verkefni hófst fyrir tæpum fjórum áratugum þegar Bjarni fór að tefla saman orðum og formum á myndrænan og kerfisbundinn hátt.

Deepa R. Iyengar veltir fyrir sér upptökum sköpunarkraftsins í duldum lögum undirmeðvitundarinnar. Í upphafi hvers vinnudags byrjar

hún á fimmtán mínútna ósjálfráðum skrifum, þar sem teikningar og orð fá að flæða fram óhindrað.

Halla Birgisdóttir fæst við teikningu og skrif þar sem birtast brotakennd frásagnar-rými, einhvers konar örsögur eða myndljóð. Í verkunum gefur oft að líta raunaleg, en líka skopleg, augnablik í mannlegri tilvist. Halla sækir innblástur bæði í eigin reynsluheim og í það sem fyrir augu ber í daglegu vafri um netið, í bókum eða sjónvarpi.

Jóhann S. Vilhjálmsson vinnur litrík verk á pappír sem fljótt á litið minna á fallega myndlýst miðaldahandrit, jafnvel úr fjarlægum menningarheimum. Á myndfletinum teflir Jóhann saman öguðum formum og línun sem minna á letur. Verk Jóhanns eru þó ekki sköpuð til lesturs, því skriftin er ekki á neinu þekktu ritmáli.

Kjartan Ari Pétursson vinnur abstrakt vídeóverk og teikningar þar sem hann þekur myndflötinn með ótalmörgum smáum punktum eða stuttum strikum. Hann byrjar í einum punkti, en eftir því sem fleiri bætast við fara hringir eða gárur að myndast og bylgjast í þær áttir sem hugurinn beinir þeim.

Margrét M. Norðdahl vinnur marglaga innsetningar með blandaðri tækni þar sem hún veltir fyrir sér flóknum vef mannlegrar tilveru. Hún skoðar bilið milli hegðunar og hugsana, sem og ósýnilegar reglur samfélagsins. Tilraun er gerð til að beisla óvissuna sem einkennir mannlegt ástand, hlutlausar athafnir verða að myndgerðum hegðunarmynstrum og síbylja hugsana að flæðandi hugsanamynstrum.

Marta Valgeirsdóttir vinnur með mann-gerð og náttúruleg kerfi. Hún veltir fyrir sér

tvíundakerfinu, sem með einungis tveimur tölum, 0 og 1, myndar undirstöðu allra nútíma tölvukóða. Með verkum sínum fangar Marta lítið brot af þeim endalausum möguleikum sem þessi kerfi veita og vekur þannig áhorfandann til umhugsunar um óendanleika og óráviddir alheimsins.

Sigtryggur Berg Sigmarsson fæst við teikningar, málverk, tónlist og gjörninga. Hann teiknar í flæði og leyfir innsæi og undirmeðvitund að ráða för. Sem gjörningalistamaður hefur hann í tæpa tvo áratugi komið fram sem hinn skjálfandi og taugatrekkti listamaður sem ýmist virðist berjast við að hemja sköpunarkraftinn eða ekki ná að finna honum réttan farveg þannig að losni um uppsafnaða tauga-spennuna.

Sigurður Ámundason veltir fyrir sér takmörkunum í mannlegum samskiptum og þann sársauka sem misskilningur, hégómi og aðrar ótjáðar tilfinningar geta valdið. Formin í verkunum eru merkingarlaus vörumerki, tákn sem tákna ekki neitt, nema ef til vill óræðni, efa og samskiptaörðugleika og vísa þannig samtímis í tilvistarkreppu listamannsins, falskar upplýsingar og merkingarleysi samtímans.

Styrmir Örn Guðmundsson er stórhuga sagnamaður og ólíkindatöl sem veltir fyrir sér hinu fjarstæðukennda í lífinu sem og dauðanum. Hann vinnur í ólíka miðla og teflir gjarnan saman málverkum, skúlptúrum, tónlist og gjörningum í kraftmilli samsuðu sem virkjar skynfæri og ímyndunarafl áhorfandans.

Listamenn og sýningarstjóri Artists and Curator. Mynd Photo Hildur Inga Björnsdóttir

REYKJAVÍKUR
HAFNARH
ASAFN
HAFNARH

Prattle, whirr, drone or simply murmur

06.06.–
08.09.2024
Murr
Murmur

Sýningar-
stjórar
Curators
Ingunn Fjóra
Ingbórsdóttir

In the exhibition Murmur, the spotlight is on the positive manifestations of compulsion. Indeed, compulsion can be strange or even bizarre, but first and foremost it is a positive force that drives artists in their search for something sincere and unique. Something that originates deep within and builds up until the artist allows it to flow. The art creation is a source of pleasure, guiding them towards new results, whether it be research into form, automatic writing, word plays or systems, the possibilities are endless. Sometimes, it may seem like the artist is always repeating the same thing, but upon a closer look there are always some changes over time. Things can always be repeated, but in a new way.

In Murmur, eleven different artists display their work:

Ásgrímur Þórhallsson uses every opportunity to draw, even the waiting time when he is doing other work, and then often grabs whatever materials at hand to make his art. The works are situated in the space between figurative drawing and automatic writing, a visual poem of sorts that references its making rather than having a particular meaning.

Bjarni Þórarinnsson bases his work on a self-imposed ideology called Visiology. This extensive project began almost four decades ago, when Bjarni started interspersing words and forms in a visual and systematic fashion.

Deepa R. Iyengar ponders the origin of the creative force in the hidden layers of the subconsciousness. She starts every workday with fifteen minutes of automatic writing, where words and drawings flow unhindered.

Halla Birgisdóttir's drawings and writings show fragmented narrative spaces which might be described as flash fiction or visual poetry. Her works often show sad, but also humorous, moments of human existence. Halla is inspired by her own experiences but also by her daily perusal of the internet, books and television.

Jóhann S. Vilhjálmsson creates colourful works on paper that at first glance resemble beautifully decorated mediaeval manuscripts, even from distant cultures. On the picture plane, Jóhann merges strict forms and lines that resemble writing. However, his works are not meant to be read, the writing is not in any known language.

Kjartan Ari Pétursson creates abstract video work and drawings where he gradually covers the plane with a myriad of tiny dots or short lines. He starts with one dot, and when more are added, circles or ripples start to form, undulating to wherever the mind takes you.

Margrét M. Norðdahl creates multilayered mixed media installations where she explores the complex web of human existence. She examines the gap between behaviour and thoughts, as well as society's invisible rules. An attempt is made to harness the uncertainty that characterises the human condition, neutral activity becomes visualised behavioural pattern, and the drone of thought becomes a flowing pattern of thought.

Marta Valgeirsdóttir speculates about manmade and natural systems in her work. She ponders the binary system, which with only two numbers, 0 and 1, forms the basis of all modern computer codes. In her works, Marta

captures a fraction of the endless possibilities these systems offer and encourages the viewer to ponder the infinity and expanse of space.

Sigtryggur Berg Sigmarsson creates drawings, paintings, music and performances. He draws in free movement, allowing his instinct and his subconscious to lead the way. As a performance artist, he has for almost two decades performed as the nervous, trembling artist who seems to either struggle to contain his creative force, or not be able to find the right methods to shake off his accumulated tension.

Sigurður Ámundason deals with limitations in human interaction and the pain that misunderstanding, vanity and other unexpressed emotions can cause. The forms in his works turn out to be meaningless logos, symbols without meaning, except perhaps inscrutability, doubt and communication problems, thus referencing all at once the artist's existential crisis, fake information and the senselessness of the modern world.

Styrmir Örn Guðmundsson is a grandiose storyteller and unpredictable artist who deals with the surreal in life as well as in death. He works in various media and often brings together paintings, sculptures, music and performance in a powerful concoction that activates the viewers' senses and imagination.

ART MUSEUM
LISTAS
SÚHUS

Sjónlýsingar í Listasafni Reykjavíkur

Ímyndaðu þér að fara með bundið fyrir augun á myndlistarsýningu. Hvað upplifirðu? Finnst þér þú vera að missa af einhverju? Fá ekki að vera með? Staðreyndin er samt sú að blindir og sjónskertir njóta myndlistar rétt eins og aðrir. Myndlist höfðar oft til fleiri skynfæra en sjónar. Gott dæmi um það er að finna í innsetningum Jónsa sem nú standa yfir í Listasafni Reykjavíkur – Hafnarhúsi þar sem tónlist, hljóðbylgjur og ilmur spila drjúgt hlutverk. En því er ekki að neita að myndræni þátturinn er ríkjandi í myndlist og þar koma sjónlýsingar að gagni og stuðla að ríkari upplifun og styðja við möguleika blindra og sjónskertra til að njóta sjónrænna menningar- og listviðburða án hindrana.

„Ef augu þín gætu talað, hvað myndu þau segja?“ Í þessari tilvitnun í Bókabjófinn eftir Markus Zusak má segja að kjarni sjónlýsinga

komi fram. Í sjónlýsingu er hinu sýnilega lýst fyrir þeim sem ekki eða illa sjá. Hægt er að beita henni á allt sem sést og auðvelda þannig aðgang að alls konar efni, hvort heldur það er prentað, kvikmyndir og sjónvarp, leikrit, myndlist, íþróttakappleikir og danssýningar, svo eitt hvað sé nefnt. Sjónlýsandi á myndlistarsýningu leggur áherslu á að lýsa á hlutlægan hátt því sem fyrir augu ber. Hann velur frásögn á þann hátt að hún sýni í stað þess að segja eins og oft er talað um í ritlist. Frásögnin er hér og nú. Áheyrandinn er dreginn að verkinu með orðum sem lýsa án þess að útskýra. Sjónlýsandi heldur eigin upplifun eða skoðun fyrir sig vegna þess að hér er það listaverkið sem máli skiptir. Sjónlýsingunni er ætlað að styðja við verkið þannig að áheyrandinn geti upplifað það.

Nú í vor sat íslenskt safnafólk í miðlun og fræðslu námskeið í sjónlýsingum og hlaut

þjálfun á vegum Audio Description Associates, LLC (ADA) sem starfrækt er í fjölda landa. Í kjölfarið bættust 15 vottaðir sjónlýsendur í hópinn á Íslandi. Leiðbeinandi var Joel Snyder, forseti ADA í Bandaríkjunum, og námskeiðið fór fram á netinu. Joel er einn af frumkvöðlum í sjónlýsingum vestan hafs og hefur tekið virkan þátt í þróun og útbreiðslu sjónlýsinga. Það var ómetanlegt að fá innsýn inn í sögu sjónlýsinga og tækifæri til að æfa undir leiðsögn hans með frábærum félögum í miðlun.

Halla Margrét Jóhannesdóttir verkefnastjóri í miðlun tók þátt í námskeiðinu og er nú vottaður sjónlýsandi. Sunnudaginn 15. september kl. 14.00 verður hún með sjónlýsingu á sýningunni Jónsi: Flóð þar sem gestir eru leiddir um þrjár innsetningar Jónsa.

Sjónlýsingar eru mikilvægur þáttur hvað varðar aðgang og inngildingu. Ásmundur Sveinsson myndhöggvari lagði alltaf áherslu á að listin skyldi vera öllum aðgengileg. Hér má sjá myndir sem Rúnar Gunnarsson ljósmyndari tók 1973 þegar blindir heimsóttu safnið.

LISTASAFNI
REYKJAVÍKUR
ÁSMUNDUR

Audio Descriptions in Reykjavík Art Museum

Imagine wearing a blindfold to an art exhibition. What do you experience? Do you feel like you are missing out? Excluded? The fact is that blind and visually impaired people can enjoy visual art, just like other people. Visual art often appeals to other senses besides vision. A fine example of this can be found in the installations of Jónsi, currently on display at Reykjavík Art Museum – Hafnarhús, where music, sound waves and scents play a large role. However, of course the image is a dominant part of visual art, and this is where verbal descriptions come in handy and can help blind and visually impaired people better enjoy and appreciate visual culture and art events.

“If your eyes could speak, what would they say?” This quote from The Book Thief by Markus Zusak sums up the essence of the audio description. There, the visible is

described to those whose vision is impaired. An audio description can be applied to anything visual and facilitate access to various material, be it printed, movies or television programmes, theatre, visual art, sport events and dance recitals, to name a few things. A person who provides audio description focuses on giving an objective view of what they see. They frame the narrative to show rather than tell, as is often said regarding creative writing. The narrative is here and now. The listener is pulled towards the work with descriptive words, rather than explanatory. The audio descriptor keeps their own view to themselves, because only the artwork matters. The audio description is meant to support the artwork in such a way that the listener gets to experience it.

This spring, education and dissemination museum staff attended an audio description

course and was trained by Audio Description Associates, LLC (ADA) which operates in numerous countries. The course was led by Joel Snyder, president of ADA in USA, and was conducted online. Joel is one of the pioneers of audio descriptions in USA and has participated in developing and spreading audio descriptions. It was invaluable to gain an insight into the history of audio descriptions and get an opportunity to practice under his guidance with other fantastic media people.

Media project manager Halla Margrét Jóhannesdóttir attended the course and is now a certified audio descriptor. On Sunday 15 September at 14:00, she will provide an audio tour for the exhibition Jónsi: Flood, where guests will be guided through Jónsi’s three installations.

Audio descriptions are important regarding access and inclusion. Sculptor Ásmundur Sveinsson always emphasised that art should be accessible to everyone. These are images taken by photographer Rúnar Gunnarsson in 1973, when blind people visited the museum.

REYKJAVÍK ART MUSEUM
ÁSMUNDARSÁFN

Sýningar Exhibitions

Hafnarhús
01.06.–22.09.2024
Jónsi: Flóð

06.06.–08.09.2024
Murr
Murmur

Ásmundarsafn
17.02.–25.08. 2024
Hendi næst
At Hand

Kjarvalsstaðir
09.09.2023 –31.12.2024
Kjarval og 20. öldin:
Þegar nútíminn lagði að
Kjarval and the 20th Century:
When Modernity Anchored

22.06.–06.10.2024
Áttahagamálverkið
Paintings from Home

Hafnarhús
Tryggvagata 17, 101 Reykjavík
Opið daglega 10–17
Fimmtudaga 10–22
Open daily 10h00–17h00
Thursdays 10h00–22h00

Kjarvalsstaðir
Flókagata 24, 105 Reykjavík
Opið daglega 10–17
Open daily 10h00–17h00

Ásmundarsafn
Sigtún, 105 Reykjavík
Opið daglega 10–17
Open daily 10h00–17h00

+354 411 6400
listasafnreykjavikur.is
artmuseum.is
#listasafnreykjavikur
#reykjavikartmuseum

Útgefandi Publisher
Listasafn Reykjavíkur Reykjavík
Art Museum

Texti Authors
Ásdís Ásgeirsdóttir
Halla Margrét Jóhannesdóttir
Ingunn Fjóra Ingbórsdóttir
Markús Þór Andrésson
Nathalía Druzín Halldórsdóttir
Ólöf Kristín Sigurðardóttir

Þýðing og prófarkalestur
Translation and proofreading
Ingunn Snædal

Ljósmyndun Photography
Arnþór Birkisson
Hildur Inga Björnsdóttir
Kristín Pétursdóttir
Rúnar Gunnarsson

Verslaðu við okkur á netinu!
Look at our webshop!
www.verslun.listasafnreykjavikur.is

- 1 Hafnarhús
- 2 Kjarvalsstaðir
- 3 Ásmundarsafn
- Walking route
- Public Art
- Bus Stops

